

КАПИТАЛ

K:Reader - изданията

Организатор:

КАПИТАЛ

Съорганизатори:

大成 DENTONS

UniCredit Bulbank

JEREMIE

// LIGHT / ТЕМА

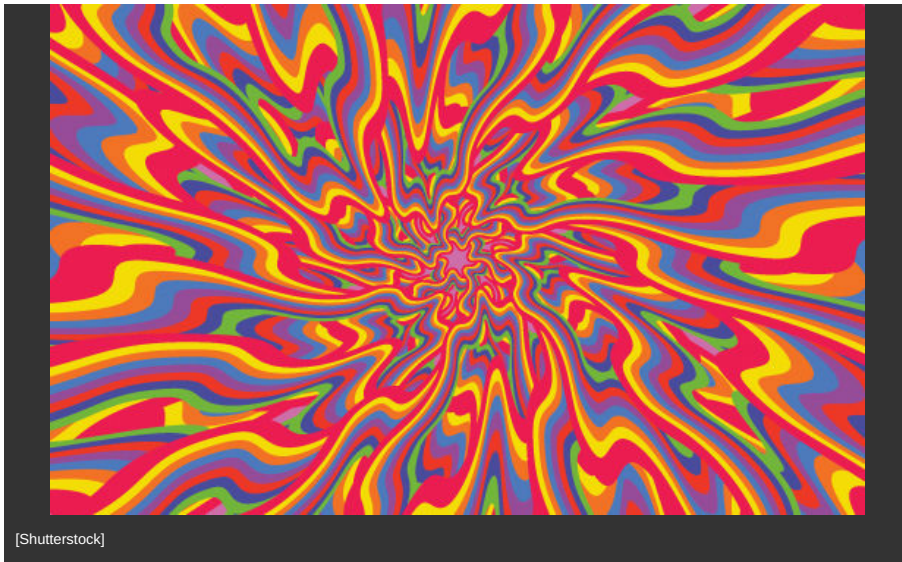
Интересът към психеделниците се възражда

Този път наред е науката

7 сеп 2018, 10:25, 111364 прочитания

Препоръчване (26) Like 422 G+ LinkedIn Twitter Email T

Лия Панайотова

[Shutterstock]

24 ЧАСА | 7 ДНИ

ЧЕТЕНО | ПРЕПОРЪЧАНО | КОМЕНТИРАНО

Ще удържи ли Борисов властта

16 ное 2018, 3307 прочитания

Столичната община няма да купува къщата на Яворов

15 ное 2018, 2663 прочитания

Борисов няма да подава оставка и няма да прави нов кабинет в този мандат

15 ное 2018, 1857 прочитания

Вечерни новини: Борисов иска да остане на власт, Тереза Мей осигури сделката за Brexit

15 ное 2018, 1746 прочитания

Съоснователят на "Телерик" ще открие конференцията "Образование за бъдеще"

15 ное 2018, 1554 прочитания

Всички новини

ОЩЕ ПО ТЕМАТА

Мисли рационално

На 10 ноември предстои деветото издание на конференцията за популярна наука Ratio
8 ное 2018

Кое е първото, което ви хрумва, когато чуете, че все повече хора се интересуват от психоактивни вещества? Може би "Наркозависими", "Накъде отива светът", "Нищо не е както едно време". И с трите ще сте на прав път – светът наистина се променя, за да могат все повече образовани и любопитни хора да използват науката, за да третираят състояния като зависимости, депресия и тревожност, а и да погледнат на себе си и живота с нови очи. Почти буквално. През последните години изследователската дейност с психоактивни вещества (наречени още психотропни, ентеогени, психеделници, халюциногени) е нещо, за което светът говори все по-усилено, след затишието и стигмата през последните 50-60 години.

За да напише своята книга *How to Change Your Mind*, уважаваният американски журналист и активист Майкъл Полан (автор на нашумялата книга "В защита на храната") тества върху себе си различни халюциногени и психотропни церемонии. Интервюта с хора, които имали този опит, запалили интереса му и след като изпробвал всичко това, Полан се усмихва: "Дали сега се страхувам по-малко от смъртта... Да, може би да." В същото време *New York Times* публикува заглавия като *How LSD Saved One Woman's Marriage*. В платформи като *Reddit* се трупат истории за просветление чрез халюциногени, поръсени тук-там с някой ужасен "психотропен турист", който е прекарал най-кошмарната вечер в живота си и никога повече не би повторил. Какво значи всичко това? Побъркали ли са се учените и откъде се появи този интерес към психеделниците? Според Пол Остин, създателят на интернет страницата *The Third Wave*, основен лектор и

едно от водещите имена по темата за психеделиците: "Първата вълна на интерес към психоактивните вещества е била в древността, когато са имали религиозно значение. Втората – през 50-те и 60-те, когато хората са ги използвали за забавление, без да знаят какво правят. Третата е сега – психеделиците отново заливат света, но през научен подход."

АБОНИРАЙТЕ СЕ ЗА КАПИТАЛ

Получавате достъп до всички статии и целия архив на вестника.

Що е то психеделик и откога има почва у нас

Много хора, дори тези, които би трябвало да са запознати с въпроса, като лекарите, слагат всички дроги под общ знаменател. Важно е да знаем, че психеделиците са най-вече псилосибин, мескалин, пейоте, LSD, DMT – те са в отделна група, защото влияят на мозъка по съвсем различен начин, а употребата им има дълга история.

Добре известно е, че психотропни отвари като аяхуаска от хилядолетия се използват в ритуалите и народната медицина на Южна Америка. Всъщност голяма част от древните култури са се осланяли на психеделици в различни ситуации – за прозрение, лечение, военна мощ или просто за забавление. България не прави изключение. Етноботаниката споменава използването на псилоцибинни гъби (попознати като магически или халюциногенни) и растения като татул в обредите на прадедите ни. А една от древните рисунки в пещерата Магурата изобразява гъба и двама души, като най-честото тълкуване е церемония с псилоцибинни гъби. Може да звучи невероятно, но и в социалистическа България психотропните вещества не са били забравени – по това време психиатри правят клинични проучвания с мескалин, а най-известни са тестовете на д-р Марина Бояджиева, при които на 140 души от всякакви прослойки на обществото било дадено LSD.

Докато по онова време клиничните проучвания били спорадични и държавата ги пазела в тайна, днес световната научна общност е насочила вниманието си към халюциногените. За тях се пишат книги и се провеждат конференции от сериозни учени, които искат да разберат дали психеделиците основателно са незаконни или крият неподозирани потенциал.

В своята лекция за научната платформа TED Розалин Уотс разказва историите на няколко души, които десетилетия наред се борили с депресия. Опитвали различни видове психотерапия и медикаменти без резултат, докато не станали част от клинично проучване с псилоцибин. Розалин е психолог и част от екипа на Imperial College London, който провежда изследвания върху психеделиците. "Благодарение на контролираното и внимателно използване на психоактивни вещества някои от тези хора постигат за 6 часа такъв успех, който би отнел 6 години психотерапия", завършва разпалено лекцията си тя. Екипът на Imperial College далеч не е единственият, който прави подобни сондажи.

Едно от най-известните изследвания с псилоцибин идва от реномирания университет Johns Hopkins. Участвалите са хора, каквито приемаме за сериозни - на средна възраст, със семейство, кариера и "нормален" живот, с една важна специфика – всички те били терминално болни от рак. Месеци след проучването обаче резултатите продължили да показват, че приемат случващото се по-лесно и успяват да се радват на живота, който им оставал. Дори хората около тях ги намирали за по-малко депресивни и тревожни, с подобро психично здраве и социални контакти. При публикуване на изследването дори на най-големите скептици било трудно да намерят солидни аргументи против.

Разбира се, лабораторните изследвания са контролирани, а резултатите – сравнително лесно измерими. Какво обаче се случва, когато подобни методи се приложат в реалния живот? Мария Паласпиру е от един нов тип учени – не говори излишно спложно и не бърчи вежди, за да си придава сериозност. Напротив, има обица на носа, ходи по фестивали, но обсъжда работата си с такава отдаденост, че едва ли някой би я помислил за несериозна. След повече от 15

години като психотерапевт Мария Папаспиру често работи с хора, които са станали жертва на характерен за западния свят модел – свръхпредписване на лекарства, които третираят симптома, но не и причината.

Още по-сериозният проблем е, че към някои от тези лекарства лесно се изгражда зависимост, а отказването им отнема години и е ужасно мъчително. Затова Мария започва да се интересува от алтернативите и така стига до проучвания, правени през 50-те и 60-те години, преди психоактивните вещества да бъдат забранени от закона заради нерегламентираната и често безотговорна употреба по време на т.нар. хипи ера. С времето научава толкова, че започва да води лекции пред British Psychological Society и често гостува на различни международни форуми. "За някои хора психеделиците са последният шанс да си върнат желанието за живот. Те не ги взимат, за да се надрусат, а за да си помогнат след години неуспешна терапия за депресия, мисли за самоубийство и PTSD (синдром на посттравматичен стрес)", обяснява Мария от кабинета си в Брайтън.

Тя обаче не е съгласна с популярното напоследък твърдение, че една нощ с психотропна отвара в някоя гора се равнява на години психотерапия: "Психеделиците, изглежда, са изключителен инструмент, който може да помогне за това да отворим вратата към разрешаването на проблемите си. Но все пак трябва да пороботим в нормалното си ежедневие, за да минем през тази врата." Точно както заключват учените от почти всяко изследване по темата, Мария се съгласява, че психеделиците имат потенциал, но не са подходящи за всеки, също както медикаментите не бива да бъдат предписвани безразборно.

Едва ли обаче за някого би било изненада, че много хора експериментират с психоактивни вещества на своя отговорност, далеч от лаборатории и бели престилки. В последните години така нареченият психотропен туризъм става все по-популярен, а заглавията в големи международни медии – все по-гръмки. Неподготвени туристи отиват в Южна Америка, най-често Перу, за да опитат традиционни за региона психеделици. За съжаление някои от тях стават жертва на този тип туризъм, който вече се е превърнал в доходоносен бизнес, защото тръгват с нагласата, че това е някакъв парти наркотик или история, която после да носят като медал. Докато истинските шамани преминават традиционно изтощително обучение в продължение на години и така получават приемственост от хилядолетна култура, за да помагат чрез отварата, броят на самозванците расте.

Така някои невръстни туристи получават болезнения урок, че психеделиците не са играчка, с която малко да се позабавляваш. "Виждам много хора, които са дезориентирани и много изплашени по време на своето преживяване с психотропно вещество. Когато обаче са в защитено пространство, с обучен екип от психолози, психиатри и лекари, могат да преминават невредими и да се върнат към обичайното си съзнание с ново, по-дълбоко разбиране за себе си и света", разказва Мария Папаспиру в отговор на заглавия тип "Психотропни туристи получават побой вместо просветление".

Александра Лазарова има уникална за България перспектива – едновременно е химик и има опит с психеделиците. Затова знае, че преживяването може да е като 12-часов марафон на Хичкок между стените на собствения ти ум, но и също "психеделиците могат да бъдат изключителен инструмент за изследване и разбиране на съзнанието в ръцете на онзи, който е добре запознат със свойствата им и ги използва внимателно".

За много хора, които за пръв път чуват думата психеделик извън поп културните референции, всичко това може да звучи отвлечено и неразбираемо. Изглежда, разказите от първо лице трудно могат да дадат кой знае каква яснота, защото в тях става въпрос за необикновени преживявания. Все едно да се опитате да опишете на някого какво е червено, без той никога да не е виждал цветовете.

Все пак Лора Иванова прехапва устни, събира кураж и се съгласява да опита: "При първото си преживяване с такова вещество се превърнах в страничен наблюдател на травма от детството, която бях забравила. Видях как е повлияла на всичките ми връзки с хората до момента. Беше страшно трудно – представете си изведнъж да ви шамароса нещо, което толкова ви е изплашило, че мозъкът е потиснал спомена. Но ми помогна да се разбера по-добре и да изградя по-пълноценни отношения с околните. Други пъти се е случвало да видя света като мрежа от светлинки – всеки човек е едно пламъче и дори най-незначителните му действия влияят на всичко останало. Разбира се, в нормалното си ежедневие пак се ядосвам, това усещане трудно се

задържа, но се опитвам да работя над себе си и да гледам на хората с разбиране. При едно от последните ми психеделични преживявания след смъртта на мой близък се почувствах така, както той се е чувствал през последните си дни. Звучи налудничаво и е трудно за обяснение, но много ми помогна да преодолее загубата му", споделя Лора.

Външно тя не се е променила, не е започнала да ходи с корона от пера и да носи тотеми, но твърди, че се чувства по-добре в кожата си. Все пак рядко разказва заради студените или насмешливи погледи, с които посрещат думите ѝ.

Симеон Керемедчиев е един от младите хора в България, които искат да предизвикат разговор за психеделиците, дори с цената на лични нападки, затова не крие интереса си към тях. И все пак казва: "Преди много исках да говоря на хората за това, но сега се отпускам в разговори само ако някой прояви интерес, защото за мнозина темата не влиза в графа "нормално". Психеделиците са просто един инструмент за лечение и осъзнаване. Важно е човек да вникне и да прояви интерес не към тях самите, а към това, което ни показват."

Изглежда, обща тема в много психеделични преживявания, независимо дали се случват на полянка в планината или в стерилен кабинет, е усещането за свързаност. Познато е като "ego-разпад" и частично обяснява защо психеделиците помагат при тревожни и депресивни разстройства. В труд на Imperial College London се казва, че някои от хората в техните експерименти се чувстват "много по-малко погълнати от собствените си проблеми и тревоги" и преживяват "свобода от собствените си ограничения заради чувството на свързаност с целия свят". В среда, движена от лични интереси и култ към материалното, подобни открития звучат застрашително, но може би си струва да се помисли над тях, дори само като умствено упражнение.

Не бива обаче да се забравя, че все още не съществуват данни, които показват какво се случва с един човек, опитал психеделик, в дългосрочен план. Затова изследователите и психолозите като Мария Папаспиру категорично заявяват, че не подкрепят употребата на каквито и да било незаконни вещества, особено на своя глава. Добавя, че също като други стресови ситуации в живота, например развод, катастрофа, уволнение, едно тежко психеделично преживяване може да повлияе негативно на хора с разстройства на мисленето и това е една от причините тези вещества да не бъдат възприемани лековато. "Подкрепям обаче допълнителното клинично изследване на психоактивните вещества и създаването на диалог за тях – както в професионалните, така и в социалните среди", уточнява Мария.

В крайна сметка изводът на специалисти и любители, изглежда, е един и същ – легално или не, който е решил да изпробва психеделиците, сам ще намери начини да го направи и нито законът, нито който и да било може да попречи. Но след като такива опити така или иначе винаги е имало и вероятно винаги ще има, то поне нека не спираме науката от това да разбере повече за тях. Така ще могат да се прилагат полезно и безопасно както за лечение, така и за промяна на перспективата при здрави хора.

Именно с идеята за диалог в началото на септември в София се проведе събитието Uprooting Stress with Psychedelics ("Лекуване на стреса с психеделици"). Двамата лектори, **Грег Дън** и **Крис Морган**, притежават докторска степен, съответно по неврология и фармакология, с които прогонват всякакви съмнения, че това е някаква сбирка а ла Уудсток. Може би точно заради това интересът към събитието беше огромен.

Любомир Бабуров е създателят на Ratio, които организират събитието. Прави го, за да даде своя принос към една информирана и социално ангажирана общност, която базира мненията си на знание, а не на предразсъдъци. "Не казваме "Ходете да взимате псилоцибин и светът ще стане розов", не даваме безплатни мостри на вратата. Идеята е да има разговор за тези вещества и да започнем да се информираме като общество", обяснява той.

изследванията с тях са секнали.

Крис: Сцени тип Уудсток са това, което плаши обществото. Затова, ако искате да използвате психеделиците само за удоволствие, имайте предвид, че именно лошият им имидж като лайфстайл избор пречи на възможността да се помогне на хора в терминален стадии на рак и с други сериозни проблеми.

Какво породи интереса ви към психотропните вещества?

Крис: За пръв път опитах в колежа – най-лошото място, където да го направиш, защото си твърде млад и неподготвен. Именно личният опит запали интереса ми – ретроспекцията над това преживяване и мисълта "Не мога да повярвам, че това наистина се случи". Имах късмета първото ми преживяване да е много позитивно, макар и безотговорно. Когато видях резултата, реших, че искам да изуча тази сфера по продуктивен начин.

Грег: За мен беше нещо подобно. Винаги съм се интересувал от човешкото съзнание и когато опитах психеделик за пръв път... трудно е да се опише колко дълбоко ме промени и колко удовлетворяващо беше да видя доказателства за по-висши нива на съзнание.

Какви са основните разлики във влиянието на психеделиците и другите наркотични групи?

Грег: Едно от най-интересните неща, които психеделиците правят, е да създават нови и много по-богати връзки между различни звена в мозъка. Затова са най-подходящи за по-възрастни хора, чиито мозъци отдавна са свикнали да минават по пътя на най-малко съпротивление. При депресивните разстройства също има утвърдени мисловни вериги, само че негативни. Психеделиците отслабват връзките между тези вериги и същевременно изграждат връзки с нови вериги. Така човек може да излезе от порочния кръг на негативни мисли и самообвинения, на чисто неврологично ниво. Повечето други забранени вещества просто стимулират системата за възнаграждение в мозъка и затова хората искат да ги взимат отново и отново.

Крис: Към психеделиците няма физическа зависимост и абстиненция. Все пак прекомерната употреба представлява проблем, както и безотговорното приемане.

Културите, които използват психеделици традиционно, имат обучени шамани и духовни водачи, които да водят хората през тези понякога трудни преживявания. Как ние, в Западния свят, можем да направим същото само с нашите университетски дипломи, но без хилядолетната културна приемственост?

Грег: Приемствеността от древните култури е много важна. Важно е да се учим от техните опит и мъдрост. Затова не виждам защо съвременните учени да не добавят тази мъдрост към научните факти. Ритуалната репрезентация помага на хората да сложат психеделичния

опит в някакъв контекст и би било абсурдно да игнорираме това знание, но дали са ни необходими конкретните предмети от шаманските церемонии, като дрънкалка от черупка на костенурка - едва ли. Психеделичното преживяване разбива напълно представите на човек и в този момент най-важно е до теб да има някой с опит, на когото можеш да се довериш.

Ако някой поиска да разбере повече къде да търси информация, така че да се образова и за двете страни на въпроса?

Грег: Нека избере статии и книги, които се фокусират върху реалната научна работа. В интернет има какви ли не истории, за които няма как да се провери дали са верни. Затова обърнете внимание на сериозната дискусия по темата. А също и на онези култури, които са успели да интегрират психеделиците в нормалния си живот от древността до днес.

Съвсем честно – подкрепяте ли използването на забранени вещества?

Крис: Не! Безразборното ползване крие риск. Не в смисъл на физически увреждания на мозъка, а психологически травми. Това са много мощни молекули и докато науката не разбере повече за тях, мястото им е в лабораториите, под контрола на обучени, опитни специалисти.

Грег: Нужни са повече изследвания. Ако беше друга молекула, която не носи всички проблеми от миналото и цялата тази стигма, хората в момента щяха да се побъркват. Това щеше да е следващото голямо откритие в науката. Има сблъсък само между ефектите и историята им, така че трябва да сме внимателни, за да не върнем отново назад научния прогрес.

Етикети: [LSD](#) [гъби](#) [изследвания](#) [Майкъл Полан](#) [наука](#) [психеделници](#) [психоактивни вещества](#)

Какви са вашите отношения с парите
Покажете как харчите и ще ви кажем какъв герой сте

[Разберете ТУК](#)

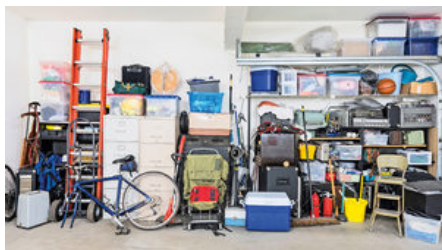
Разбирате ли се добре с парите?

Прост въпрос, чиито отговор обаче често затруднява. За някои хора парите са просто символ за личен или професионален успех. Други ги възприемат като средство за по-висок социален статус и неговата демонстрация без значение дали са щастливи или не.

Направете този бърз и забавен тест, за да разберете какъв герой сте, как харчите, какви са рисковете и как да подобрите отношенията с парите си.

capital.bg/partners/unicredit

ПРОЧЕТЕТЕ И ТОВА

Вещи в повече

Няколко проверени идеи за това как да се освободим от непотребните вещи в дома си по човечен и щадящ околната среда начин

2 ное 2018, 33439 прочитания

Принтирано небето, принтирано морето

3D отпечатани дрехи, шоколад, биомимикрия, протези – какви възможности дава все по-достъпната технология тук и сега

25 окт 2018, 20522 прочитания

2 КОМЕНТАРА

Избор на тип:

[Новите коментари отгоре](#)

[Първите коментари отгоре](#)

uid28575369

Рейтинг: 403

Неутрално

1

7 сеп 2018 17:14

<https://medicalxpress.com/news/2018-08-potent-psychedelic-dmt-mimics-near-death.html> Опитите около смъртта (NDE- Near-death experiences) са сложни експериментални епизоди, които се случват във връзка с смъртта или възприятието, че тя е предстояща (Moody, 1975; Greyson, 1983). Общите черти включват чувство на вътрешен мир, изживяване извън тялото, пътуване през тъмна област или "празно" (често свързано с тунел), видения за ярка светлина. Субективното усещане за преодоляване на тялото и навлизане в алтернативно царство, възприемане и общуване със съзнателни "субекти" и теми, свързани с тях смърт и умиране. Нашите открития показват учудваща прилика между типове преживявания, които хората изпитват, когато приемат психеделичен N-диметилтриптамин - ДМТ и хора, които са съобщили за опит след смърт. Често съобщаваните аспекти на (NDEs)- Near-death experiences, включват изживявания извън тялото, чувство за преход към друг свят и вътрешен мир, много от които се съобщават и от потребители, приемачи ДМТ (иметилтриптамин). Изследователите отбелязват някои фини, но важни разлики между реакциите на ДМТ и NDEs. ДМТ има по-голяма вероятност да бъде свързана с чувствата на "навлизане в неземно царство", докато действителните NDEs придават по-силни чувства за "идване до точка без връщане". ДМТ е мощен...

[Прочитане на целия коментар](#)

Оценка +3

vinetu

Рейтинг: 494

Неутрално

2

20 сеп 2018 13:35

Пропуснали сте най-интересният тренд - Adrenochrome

<https://sites.google.com/site/demokratuiraiddictatura/>

Оценка

За да коментирате, моля влезте в профила си или се регистрирайте.

Още от Капитал

Защо "Гражданската отговорност" е обречена да поскъпва

И без решението на ВКС цената на застраховката е тръгнала нагоре

"Агрива груп" купува производител на слънчогледово олио

Базираната в Лясковец "Кехлибар" ще е първата компания за преработка на слънчоглед в портфейла на холдинга

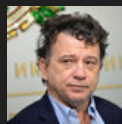
Кино: "Бохемска рапсодия"

Силата на музиката в спектакъл за сърцето

Голямата работа на рекламните агенции

Кои са най-големите комуникационни групи в България, които управляват близо 280 млн. рекламни инвестиции и как дигитализацията променя бизнеса им

Миролио продаде дела си в "Булгартабак" за 26.6 млн. лв.

През фондовата борса бяха прехвърлени 7.22% от капитала, които отговарят точно на дела на италианския бизнесмен

Андалусия: една добра седмица

Жега, история и гамбас в Южна Испания

K:Reader

Последно добавени издания

K:Reader

Нов и модерен инструмент, който пренася в дигитална среда усещането от четенето на хартия.

Прочетете целия вестник или списание без да търсите отделните статии в сайта.

Капитал
Брой 46 // 17.11.2018

Емисия
СЕДМИЧНИКЪТ //

КАПИТАЛ

Политика и икономика

България
Свят
Общество
Редакционни коментари
Имена
Седмичата
Спорт

Бизнес

Компании
Стоки и продажби
Предприемач
Финанси
Имоти
Медиа и реклама
Технологии и наука
Моят капитал
Външни анализи

K:PRO бизнес зона

Анализи на индустрии
КАПИ финансова информация за фирми

Класации

K100
K50
K10
Гепард

Light

Тема
Лица
Неща
Места
Мода
POST-IT
Ревю
Днес от Light

Мултимедиа

Интерактив

Дебати
Анketи
Вашите теми

Блогове

Право
Стор

K:Reader
Капитал

Новият брой
Архив

LIGHT

Новият брой
Архив

Библиотека

Капитал Daily

Новият брой
Архив
Архив Пари
Архив Дневник

Абонаменти

Абонамент Капитал
Корпоративен абонамент
Академичен абонамент
Често задавани въпроси

[Абонамент](#) | [Активиране с код](#) | [Реклама / Advertising](#) | [Търсене](#) | [Мегафон](#) | [Мобилен](#) | [RSS](#) | [Бюлетини](#) | [Доклад за проблем](#) | [Контакти](#)

Бизнес: [Капитал](#) [Кариери](#) [Бизнес](#) [Regal](#) [Градът.bg](#) [Одит](#) [Foton.bg](#)
Новини: [Дневник](#) [Европа](#)
IT: [IDG.BG](#) [Computerworld](#) [PC World](#) [CIO](#) [Networkworld](#)
Развлечение: [Бакхус](#) [LIGHT](#)
На английски: [KQuarterly](#)

Фондация "Америка за България" финансира проект на "Икономедиа". Мненията и твърденията, изразени в изданията на "Икономедиа", са резултат от журналистическа дейност и отразяват редакционна позиция и не непременно възгледите на фондацията или на нейните директори, служители или представители. Изданията на "Икономедиа" спазват Етичния кодекс на българските журналисти.

 Към мобилната версия на сайта

Капитал спазва етичния кодекс на българските медии
© 1993-2018 Икономедиа АД съгласно [Общи условия за ползване](#) [НОЕВ](#) [Политика за бисквитките](#) [НОЕВ](#) [Декларация за поверителност](#) [НОЕВ](#)
Уеб разработка Икономедиа. Дизайн на Икономедиа и Cog Graphics. Някои снимки © 2010 Associated Press и Reuters. Всички права запазени.
Действителни собственици на настоящото издание са Иво Георгиев Прокопиев и Теодор Иванов Захов.